

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 4852

гр. София, 25.10.2024 г.

**ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, 1-ВО ГРАЖДАНСКО
ОТДЕЛЕНИЕ 1-ВИ СЪСТАВ**, в закрито заседание на шестнадесети
октомври през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Дияна Ценева

Членове: Теодора Гроздева
Милена Даскалова

като разгледа докладваното от Милена Даскалова Касационно гражданско
дело № 20238002105313 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 288 ГПК .

Образувано е по касационна жалба на Е. Д. М. срещу решение №
927/03.07.2023 г., постановено по въззивно гр. д. № 2576/2022 г. по описа на
Софийски апелативен съд, с което е потвърдено решение №
262084/23.06.2022 г., постановено по гр.д. № 5335/2019 г. по описа на
Софийския градски съд, с което е отхвърлен предявеният от Е. Д. М. срещу
Българско национално радио иск с правно основание чл. 49 от ЗЗД за сумата
от 50 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени
вреди, изразяващи се в накърняване на неговата чест и достойнство от обидни
изявления в статия от 10.02.2010 г. на електронната страница на Българско
национално радио, озаглавена „Делото срещу братя М. започва отначало“,
заедно със законната лихва върху сумата, считано от 17.04.2019 г. до
окончателното □ изплащане.

Касационната жалба съдържа оплаквания за неправилност на въззивното
решение, поради постановяването му в нарушение на материалния закон,
поради необоснованост и поради допуснати съществени нарушения на
съдопроизводствените правила. Сочат се основанията по чл. 280, ал. 1, т. 1 и т.
3, и ал. 2, предл. трето от ГПК за допускането му до касационно обжалване.

В изложението по чл. 284, ал. 3, т. 1 ГПК са формулирани следните правни
въпроси:

1. Свободата да се изразява и разпространява мнение разпростира ли се отвъд пределите, след които се засягат други конституционни ценности, каквито са доброто име и правата на другите граждани – чл.39, ал.2 КРБ? По този въпрос се поддържа противоречие с решение № 13/14.09.2021 г. по гр. д. № 4896/2019 г. на ВКС, IV г. о.

2. Следва ли да се ангажира гаранционно-обезпечителната отговорност на доставчика на медийна услуга, който е възложител на работата на съответните служители, които са допуснали разпространение на процесното предаване в нарушение на разпоредбата на чл.17, ал.2 от Закона за радио и телевизия ? Сочи се противоречие с решение № 129/11.08.2020 г. по гр. д. № 2704/2019 г. на ВКС, IV г.о.

Постъпил е писмен отговор от Българско национално радио, чрез процесуалния представител – старши юрисконсулт К. А., в който са изложени съображения за неоснователност на касационната жалба, както и за липса на основания за допускане на касационно обжалване.

Върховният касационен съд, състав на Първо гражданско отделение, като обсъди доводите на страните и прецени данните по делото, приема следното: Касационната жалба е допустима: подадена е от легитимирано лице /ищец по делото/, в срока по чл. 283 ГПК и срещу решение на въззивен съд по иск с цена на иска над 5 000 лв., което съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК подлежи на касационно обжалване, ако са налице някои от предпоставките на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК за допускане на касационното обжалване.

За да постанови обжалваното решение, въззивният съд е приел за установено, че на 10.02.2010 г. на електронната страница на Българско национално радио е публикувана статия със заглавие „Делото срещу братя М. започва отначало“, в която е посочено, че братята Е. и Е. М. са „по-известни като Г. и К.“ и че са „т. нар. К.“. Установено е, че в статии от 15.12.2009 г., 04.01.2010 г., 06.12.2013 г. и 24.04.2020 г. на различни електронни издания – dir.bg, bTV Новините и Mediapool.bg, ищецът Е. М. е назоваван като „К.“, „К.“ и като „част от К.“.

Въззивният съд е обсъдил показанията на свидетеля П., който е заявил, че познава ищеца отдавна и знае, че с този прякор той е обозначаван в медийното пространство, но не и от неговите близки, които го наричали „Е.“, „бате Е.“, „г-н М.“. М. се чувствал унижен поради факта, че го наричали „К.“ и водел дела срещу медии и журналисти.

От правна страна е прието, че предявеният иск е с правно основание чл. 49 от

ЗЗД, който урежда отговорността на възложителя за обезщетяване на вредите от противоправното поведение на изпълнителя при или по повод изпълнението на възложената работа. Съдът е посочил, че дали даден прякор е използван в обиден контекст е въпрос на конкретна преценка. В случая е намерил, че не може да се направи извод, че употребата на прозвището „К.“ и посочването на ищеца като част от „т. нар. К.“ е с цел присмех и подигравка и изобщо, че е направено, за да уязви и унизи ищеца, като го обиди, накърнявайки честта и достойнството му. Ищецът е бил наричан по този начин в медиите и преди публикуване на процесната статия и използването на този прякор е за индивидуализиране на лицето и не е противоправно.

С оглед тези мотиви на съда в обжалваното решение, не са налице поддържаните от касатора основания на чл. 280, ал. 1, т. 1 и т.3, ал. 2, предл. трето ГПК за допускане на касационното обжалване.

Първият поставен въпрос е относно свободата да се изразява и разпространява мнение и не е във връзка с приетата за установена от въззивния съд фактическа обстановка и направените въз основа на нея правни изводи, поради което и въпросът не е обуславящ по смисъла на т.1 на ТР № 1/19.02.2010 г. на ОСГТК на ВКС. Изразяването на мнение е свързано с някакви оценъчни съждения, а в случая съдът не е приел, че в процесната статия е изразено мнение, а че се касае за статия, посветена на информация относно хода на съдебно производство и изразите, възприети от ищеца като обидни, са използвани само за индивидуализация на лицето, но не и с цел лицето да бъде унижено и уязвено.

По поставения въпрос не се констатира и наличието на специалната предпоставка по чл.280, ал.1, т.1 ГПК за допускане на касационно обжалване. Посоченото от касатора решение № 13/14.09.2021 г. по гр. д. № 4896/2019 г. на ВКС, IV г. о. касае хипотеза, различна от настоящата. С това решение е присъдено обезщетение за неимуществени вреди, последица от заснемането на видеоматериал, извършено от журналист на публично място – в съдебна сграда, в хода на разглеждане на наказателно дело по предявено обвинение за извършено престъпление от общ характер, преди постановяване на влязла в сила осъдителна присъда, при ясно изразено несъгласие за заснемането, какъвто не е настоящия случай, при който, както вече се посочи, е публикуван материал, съдържащ информация за хода на наказателно производство против ищеца.

Вторият въпрос е за спазването на чл. 17, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията /ЗРТ/, според който доставчиците на медийни услуги са длъжни да не допускат създаване или предоставяне за разпространение на предавания в нарушение на принципите на чл. 10 и предавания, внушаващи национална, политическа, етническа, религиозна или расова нетърпимост, възхваляващи или оневиняващи жестокост или насилие, като се поддържа, че по него съдът се е произнесъл в противоречие с решение № 129/11.08.2020г. по гр. д. № 2704/2019 г. на ВКС, IV г.о. По поставения въпрос не се констатира поддържаното от касатора противоречие с практиката на ВКС. В решение № 129/11.08.2020 г. по гр. д. № 2704/2019 г. на ВКС, IV г.о., след анализ на конкретно установените по делото факти, е прието, че медията – ответник е допуснала нарушение на чл. 17, ал. 2 от ЗРТ. Посочено е, че принципът за защита на личната неприкосновеност е нарушен, защото в няколко излъчени епизода от предаването „Шоуто на Слави“ са включени предварително подготвени скетчове, които съдържат обидни и унижителни за честта и достойнството на ищцата изрази. Настоящият случай не е такъв, тъй като се касае за статия на електронната страница на Българско национално радио, публикувана с информационна цел, което само по себе си гарантира спазването на чл. 17, ал. 2 от ЗРТ и принципно изключва възможността за преднамерено използване на обидни изрази. Тези разлики между двете дела изключват възможността за противоречие по смисъла на чл. 280, ал. 1, т.1 ГПК, което да обуслови допускане на касационно обжалване по настоящото дело.

По поставените въпроси не следва да се допуска касационно обжалване и на основание чл. 280, ал.1, т.3 ГПК, тъй като не касаят приложението на неясна или непълна правна норма, която да се нуждае от нарочно тълкуване от ВКС. Освен това, по тях има трайна и непротиворечива съдебна практика, която не се нуждае от осъвременяване.

Иска се допускане на касационно обжалване и на основании чл. 280, ал.2, предл. трето ГПК. За да е налице очевидна неправилност на решението като предпоставка за допускане до касационен контрол по чл. 280, ал. 2, предл. трето от ГПК, е необходимо неправилността на решението да е дотолкова съществена, че да може да бъде констатирана от съда само при прочита на решението, без да е необходимо запознаване и анализ на доказателствата по делото. Очевидната неправилност е квалифицирана форма на неправилност,

която предполага наличието на видимо тежко нарушение на закона - материален или процесуален, или явна необоснованост. В случая обжалваното решение не е постановено нито в явно нарушение на материалния или процесуалния закони /такова нарушение, което да е довело до приложение на законите в техния обратен, противоположен смисъл/, нито извън тези закони /въз основа на несъществуваща или несъмнено отменена правна норма/, нито е явно необосновано с оглед правилата на формалната логика. За да постави решението си, съдът е приложил относимите към спора норми на ЗЗД и ГПК в действащите им редакции и съобразно с техния точен смисъл. Изводите, до които е достигнал съдът, не са в противоречие с правилата на формалната логика и в този смисъл не са явно необосновани.

ВКС намира, че не са налице и основанията по чл. 280, ал. 2, предл. първо и второ ГПК за служебно допускане на касационното обжалване на решението: Няма вероятност решението да е нищожно или недопустимо. Същото е постановено от съд в надлежен състав; в пределите на правораздавателната власт на съда; изготвено е в писмен вид и е подписано; изразява волята на съда по начин, от който може да се изведе нейното съдържание; постановено е по редовна искова молба и по предявения иск, без да са били налице процесуални пречки за разглеждането му.

По изложените съображения, съставът на Върховния касационен съд на РБ, Гражданска колегия, първо отделение

О П Р Е Д Е Л И :

НЕ ДОПУСКА касационно обжалване на въззивно решение № 927 от 03.07.2023 г. на Софийски апелативен съд, постановено по в. гр. д. № 2576/2022 г.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____